

PŁOCK. Dnia 17 listopada 1935 r.

№ 32

GŁOS PRAWDY

✂ TYGODNIK MARJAWICKI. ✂

Adres Redakcji i Administracji: Płock, Dobrzyńska 29. telef. 11.79. Konto czekowe P. K. O. № 62. 427.
 Prenumerata rocznie wynosi 4.80, z przesyłką pocztową 6.00, półrocznie 2.40, z przesyłką pocztową 3.00 zł.

Rozważania o Marszałku

z okazji uroczystości 11 listopada

Na przełomie ubiegłego stulecia Polska znajdowała się w najsmutniejszym, najbardziej beznadziejnym, rzeczby można, w najczarniejszym okresie swego niebytu państwowego. Nikt prawie o walce zbrojnej i o Polskę nie myślał, a wypadki odstępstwa narodowego szerzyły się z zastraszającą szybkością. Nikogo nie przerażało, nikogo nie dziwiło, że jakaś grupa wysyła do cara adresy wiernopoddańcze, że ktoś bierze udział w uroczystościach powitania go w Warszawie, lub asystuje dygnitarzom moskiewskim przy odsłonięciu w polskim Wilnie pomników Murawjewa-Wiesziela i carycy Katarzyny II. Zobojętnienie ogarnęło cały naród.

W takim smutnym okresie ogólnego upodlenia i poniżenia Józef Piłsudski rozpoczynał swą walkę o Polskę. Rozbijając grubą, twardą, w ciągu długich lat niewoli narosłą skorupę powszechną beznadziejnej niewiary i apatii, budził w duszach polskość z uspienia. Ludziom, w mroczach nieweli oślepiłym, oczy otwierał i na kolana ich rzucał przed poniewieraną dotąd świętością. Przeorywał zmurszały i przegniły grunt pojęć ówczesnych, wznosząc do życia treść nową, treść wielką jak objawienie. Były to pierwsze odgłosy zbliżającej się burzy brzemiennej w skutki.

A orka to była żmudna, praca przerastająca, zda się, ludzkie siły. Do wykonania jej, trzeba było Wielkiego Człowieka. Wielkiego siłą woli, mocą czynu, czystością ducha, niezłomnym charak-

terem, bohaterską odwagą, ofiarnym męstwem, potęgą miłości Ojczyzny, surową sprawiedliwością wobec krzywdy, zbrodni i zrad. Na Wielkiego Człowieka czekała dziejowa chwila, gdy europejska rozpęta się zawierucha. Każde bez wyjątku polskie pokolenie wydało dzielne, bohaterskie postacie. Brakło jednak Wielkiego Człowieka, któryby zdołał zdźwignąć upadłych, rozgrzać obojętnych, złączyć rozdzielonych i dalekich, a rozbieżne myśli i kierunki zogniskować w jednym bojowym hasle: WOLNOŚĆ, NIEPODLEGŁOŚĆ, CAŁOŚĆ Polski. Brakło jednego człowieka, któryby wbrew wszelkim rachubom polityków i dyplomatów całego świata, wbrew małodusznyim poczynaniom własnych rodaków, mógł głosem wielkim na całą zawałać Polskę: „W naszych rękach los i przyszłość Polski. Nikt nam jej darmo nie da, trzeba ją zdobyć szablicą w zawziętym boju i trudzie. Leczycie możemy tylko na własne siły”. I taki człowiek się zniżył. W dziejowej chwili stanął wpośród narodu, aby na długie lata przed wojną przygotować go do walki z wrogiem, tworząc kadry niezłomnych rycerzy.

Organizuje Strzelców. Wkłada oręż w ręce bezbronnego ludu.

Tworzy Legjony Polskie i z garstką szaleńców o płomiennych sercach, wypowiada wojnę Mocarzowi Północy, przed którym drżały narody Europy. Ujmaje wiernie ster władzy w Polsce wśród największego wewnętrznego chaosu i rozprzężenia. —

Tworzy wielką dzielną, bohaterską Armję.

Zakreśla szablą i bagnetem żołnierza granice Państwa Polskiego.

Gdy pod Warszawą uwalnia stolicę od nawały, która niosła zagładę cywilizacji chrześcijańskiej, rodzinie i skuwala łańcuchem niewoli ducha ludzkiego, jest On nazwany zbawcą Europy.

Potęga swego imienia i rycerską postawą nakazuje cześć, poszanowanie i podziw dla Państwa Polskiego.

Cały pochłonięty jest myślą uzdrowienia duszy narodu, utrwalenia wielkości i majestatu Polski nazewnątrz i wewnątrz.

Godzien jest zaiste, aby pamięć Jego przetrwała na wieki w przyszłe pokolenia i stworzyła dookoła jego imienia narodową Legendę.

W całej niezwykle rozległej działalności Józefa Piłsudskiego, uderza jeden zasadniczy ton: wytrwałe poszukiwanie Prawdy przedewszystkiem w sobie, a następnie w świecie zewnętrznym — i posługiwanie się zdobytą prawdą w pracy nad rozwojem, u-

trwaleciem i organizowaniem sił narodu.

Prawda jest moją duszą: ona jedna daje moc i trwałość każdemu ludzkiemu dziełu: na tem przeświadczeniu oparte są wskazania Wielkiego Budowniczego. — „Państwo i naród, które na podstawie kłamstwa, na podstawie negowania Prawdy budują swą myśl polityczną, dążą do zguby. Ten, kto buduje na kłamstwie i fałszu, jest słabszy w porównaniu z tym, kto chce budować na prawdzie.“ Słowa te Wodza Narodu powinny utrwalić się w naszej pamięci, a zawarta w nich mądrość winna kierować naszymi krokami w codziennem życiu. Tylko w ten sposób godnie uczcimy pamięć Józefa Piłsudskiego. Czcijmy Go tak, jak nakazuje cześć bohaterów myśliciel angielski Tamasz Carlyle: — „Czczymy bohaterów — ale czcijmy ich, przyjaciele moi, tym sposobem, byśmy wszyscy bez wyjątku posiadli dusze bohaterskie. Świat pełen bohaterów, a nie świat pełen głupców, którymi żaden bohaterski wódz kierować nie jest w stanie, oto cel, ku któremu dążyć mamy wszyscy.“

J. D.

Przeznaczenie Szczepu Słowiańskiego

Dokończenie.

Cieszkowski, nie chcąc być gołosłownym, lecz zasadniczo postawił sprawę przeznaczenia Szczepu Słowiańskiego, sięgnął do historii. Początkowe prawa polskie Lelewela (Themis Polska 1830), historia czeska Palackiego, stare prawa rosyjskie Ewersa, historia Dalmaeji, Kroacji i Sławonii Engla dostarczyły mu obfitego materiału na stwierdzenie faktu, że Szczep Słowiański nigdy nie przyjął *systemu feodalnego* Zachodniej Europy, nie stworzył u siebie *stanu średniego*, ale zawsze z natury swego ducha był *demokratyczny i społeczny*. Słowiańskie *opola, okoliny, miry i slobody*, słowem cały tryb życia Słowian, oparte były na *jedni, spójni i solidarności*. To znaczy: na stosunkach zupełnie różnanych innym szczepom, — na stosunkach, które wielkością i doniosłością nie tylko nie ustępują formom życia szczepów zachodnich, ale w swoim czasie rozwinięte o wiele je prześcigną. Na tej drodze masy ludowe, jak powiada Cieszkowski — dostąpią *spółdziałalności i samorządności*, o których świat współczesny ma zaledwie przybliżone wyobrażenie.

Jeden z nieomylnych znaków wielkiego przeznaczenia Szczepu Słowiańskiego Cieszkowski upatruje w *stosunku Słowian do ich ubogich*. To jedno, zdaniem Cieszkowskiego, kwalifikuje Słowian na Mickiewiczowski *Lud Ludów*. „Spytajcie się, — pisze nasz filozof, — kronikarzy, co sobie Słowianie ze swymi *ubogimi*, których dziś *proletariuszami* przewano, poczynali? Odpowiedzą wam te naiwne

świadki upłynionych wieków, że takowych (ubogich n. p.) *wcale nie znali*, że ubóstwo lub żebractwo, to rzecz w Słowiańszczyźnie niesłychana. Podziwienia — a raczej uwielbienia godne zjawisko!.. I nie tylko uwielbienia godne, ale też pociechy pełne zjawisko, — bo zwiastuje Rodowi Ludzkiemu, że i on cały w następującym wieku od złowrogiej dziś plagi uwolniony będzie“ (str. 240, 241)... Cieszkowski cytuje w tem miejscu następujący wyjątek z Helmholt'a „Chron. Slav“. II, 12: „Nie znaleziono u nich (Słowian) choćby jednego potrzebującego lub żebraka. Bo gdy ktokolwiek między nimi stawał się kaleką wskutek choroby albo słabym wskutek wieku podeszłego, był oddawany pod opiekę spadkobiercy, żeby z całą ludźkością troszczył się o los jego“.

Nasz filozof przewiduje szyderstwa z powodu swych twierdzeń i odpowiada na nie: „Was to śmiesz zapewne, głębcy Politycy, którzy sami częstokroć zachodzicie w głowę, gdy was zmora *pauperyzmu* ze słodkiego snu przebudzi, — ale którzy niebawem zasypiecie na nowo, ułni w Żandarmerję, jako w najpewniejszą na tę chorobę społeczną lekarstwo. — Obyście przynajmniej, kiedy przyszłości wcale nie pojmujecie, trochę głębiej w przeszłość zagłębiali, — a taby was skazówkami swemi na ślad przyszłości już naprowadziła. A nie sądźcie, aby to zjawisko ograniczało się na swych pierwotnych czasach, w których dlatego tylko dopatrzeć się może wyjątkowej nędzy, bo cała ludność bez wyjątku jest nędzna, — w których

dlatego nie widać *potrzebnych*, bo nikt jeszcze właściwych *potrzeb* nie zna" (str. 241). Zbliżając ten dowód, Cieszkowski ucieka się do dzieł historycznych Hajka i Nakielskiego, do „Prawa Serbskiego” Duszana (§ 23), i na podstawie praw, jakie tam znalazł, słusznie odpowiada: „Przekonalibyście się z nich, że znano zaiste *potrzeby*, — skoro obmyślono środki ku zaradzeniu lub zapobieżeniu im, jakkolwiek tyle sławiona od obcych, a przez samych Słowian do godności cnót boskich podniesiona *gościnność i ludzkość* czyniła je zbytecznymi” (str. 242).

Do cech charakteru świadczących o dziejowym przeznaczeniu Szczepu Słowiańskiego Cieszkowski zależa głęboką jego religijność jeszcze w czasach pogańskich i uszlachetnienie religją wszystkich sfer życia. „Wszystkie ich sprawy, — powiada Cieszkowski, — wszystkie życia okoliczności i świata stosunki były dla nich jakoby *boskością* prześiąkłe. Dlatego też nie gardzą pierwotni Słowianie ani światem, ani światowem Bóstwem, bo owszem *Świat* dla nich jest *świetny i święty*, a nie potępiony, ani Ducha niegodny... Owszem czczą wszędzie Boga jawnego choć nieskończonego, jedyne go a powszechnego, — w Niebiesiech i na Ziemi panującego, — światowego i zaświatowego razem, (*Światowita*) Boga Wszechświata i Wszechniebios, sprawcę Światła i Piorunu, — przy którym wszystkie inne światła potęgi były za ledwie *półbożkami*, czyli — dokładniej — podrzędnymi duchami. Kochając życie i wierząc w Odrodzenie, — uznają Świetność i Ładność świata, — *pobożnie* uprawiając ziemię, a plony jej *Zbożem* mianując, — Gościnność i Męstwo czynem ubóstwiają, — objawiają te i tym podobne Ducha swojego popędy... Uznają oni wprawdzie *zaprzeczne i złe* w dobrym świecie potęgi, lecz wierzą zarazem w *znikomość* tychże, w ich wieczne pokonanie. Stąd też przy wiosennem odrodzeniu Roku odprowadzają radośnie *Marzannę* do grobu, bo cieszą się z wszelkiego tak natury jak ducha odrodzenia” (str. 245, 246).

Przytaczając dzieła Hanusza i Lelewela, nasz filozof powiada, że historycy ei cześć, jaką Słowianie oddają *Sitiwratowi*, tłumaczą wiarą w powszechne odrodzenie, zgodnie ze źródłostwem tego bóstwa, który miałby *znaczyć życie wraca*.

Duch religijny Szczepu Słowiańskiego i uszlachetnienie tym duchem wszystkich sfer życia, — zdaniem Cieszkowskiego, — były świetnem przygotowaniem do przyjęcia Chrześcijaństwa i zwiastowały przyszłe posłannictwo tego Szczepu. „Gdy przyszło dzień światła Chrześcijaństwa, — pisze Cieszkowski, — przyjął je on Ród szczerze i naiwnie, bez przenośni ani ogródki. I byłby je stokroć skwapliwiej przyjął gdyby nie gwałty i zdzierstwa Germanów, kuszących się wmusić w niego wiarę, a w dodatku do niej daninami go okładających, snąc wleceją o jego słońdowanie, aniżeli o jego zbawienie stojących. Lecz skoro gwałtowne nawracanie pofolgo-

wało lub gdziekolwiek nie dosięgło, garnął się on *dobrowolnie* pod przyniesiony znak zbawienia, — nawet sam u obcych domagając się Ohrztu Świętego. Bo przypadły do ducha jego tak Objawienia jak Tajemnice chrześcijańskie. — Bo umiłował gorąco Chrystusa, i rozrzewnił się Jego męką i zapalił się jego uwielbieniem, i zaufał poprostu wszystkiemu, cokolwiek Zbawiciel zapowiedział, i nie chciał być mędrszym od Mistrza, ani poważał się tłumaczyć na idealne, co mu realnie objawiono. I Bogarodzicę Dziewicę serdecznie pokochał, i za orędowniczkę sobie Ją obrał, bo niewieściemu duchowi nietylko miłością hołdował, jak Germanowie, ale też udział do praw i spraw swoich w zakresie przez samą naturę wskazanym przyznawał. — I stało się nawet, iż jeden z narodów tego Rodu Najświętszej Pannie koronę swoją ofiarował i królową Ją sobie obwołał, jakoby przepowiadając tym tkliwym a naiwnym postępkiem, iż królowanie ma przyjść Bóstwu i że samego Boga kiedyś ludzkość cała za istnego Króla swego obwołała. Was to bawi zapewne mędrkowie tego wieku, bo nie upatrujecie w tem nic więcej jedno mistyczne dzieciństwo lub zagorzałego fanatyzmu błyskotkę. — Otóż wiedziecie, że Prawodawca tego narodu, ów król, którego potomność przydomkiem *Króla Chłopców* uwielbiła, w urzędowym Statucie oświadczył, iż *powszechne panowanie* samemu Bogu się należy” (Bandke Jus Polonieum 154 i 247 u Cieszkowskiego str. 248).

Wkońcu do cech charakterystycznych Słowian, jako ich przeznaczenia dziejowego, — jak zauważył Cieszkowski, — należy *zamiłowanie wolności*. Szczep Słowiański, — powiada nasz filozof, — „tehnący swobodą, a nie swawolą, — nie uganiał się nigdy za luźną niepodległością Germanów, — nie szukał jej w *odosobnieniu*, ale owszem w *zgromadzeniu*, a przecież wolność nadewszystko miłował, i nietylko niewoli, ale nawet poddaństwa w pierwiastkach swoich do siebie nie dopuścił” (Mauritius Strateg. II, 5 u Cieszkowskiego str. 227). I nieco dalej: „Jak dalece wolność człowieka za świętą i nietykalną pożytywał, dowodzi obchodzenie się z pojmanymi w boju jeńcami, owymi naturalnymi wszelkiej niewoli rodzicami. Daleki od obracania ich w wleczną niewolę lub od zabijania takowych, zatrzymywał je u siebie *do czasu*, po którego upływie, jeśli ich wprzód nie wykupiono, odsyłał *wolnych* do swoich lub, jako *przyjaciół*, u siebie zachowywał (str. 227)... A że swoboda Ducha, jak pod społecznym lub politycznym, tak równie i pod religijnym względem, była Słowian wiekulistym i niezaprzecznym udziałem, na to zaiste świadectw nie potrzeba, — bo dość jawnie cała ich historia takową zaświadeza” (str. 244).

Cieszkowski nie przeczy, że i Szczep Słowiański „biegłom niedojrzałego do takiej wolności czasu porwany, przykładem oświeconych szczepów zarażony, zaczął przywykać do lekceważenia świę-

tych praw człowieczeństwa, ... a dopuściwszy się zrazu na obcych takiego świętokradztwa (odbierania wolności p. n.), powoli się i względem swoich nań odważył" (pańszczyzna p. n. str. 228). Cieszkowski przyznaje, że mimo *zamiłowania do wolności*, mimo *pesznanowania swobody Ducha pod względem społecznym, politycznym i religijnym* tak w czasach pogańskich, jak po przyjęciu Chrześcijaństwa, — Szczep Słowiański, a zwłaszcza Polska dopuściła u siebie rządy oboego kleru „i omdlewała niekiedy pod tępiącym wpływem straszniejszego od strasznej Inkwizycji Jezuityzmu“ (str. 244). Ten gwałt, zadawany wolności Braci i ich sumieniom stał się przyczyną upadku Słowian i Polski: „Upadł Szczep Słowiański, — pisze nasz filozof, — i z raju swobody wypędzony został... Za ten grzech pierworodny, za ten upadek w pokusie Słowianie gorzko cierpieli przez wieki i do dziś dają cierpią“ (str. 228, 229). Ale że to był grzech, narzuceny przez obcych (kler nie polski, lecz rzymski p. n.), — „zgniltzna, zdaniem Cieszkowskiego, nie przeszła w krew narodu, ani wścieklizna jądra ludu nie dosięgła“ (str. 249). Szczep Słowiański wogóle i Naród Polski w szczególności nie przestali kochać swobody ducha, nie przestali szanować przekonani swych Braci.

Sprzeniewierzenie się na pewien czas, pod wpływem obcych, tej zasadzie Szczep Słowiański musiał ciężko okupić: „W raju wolności zredzony, do społecznego jej rozwinięcia powołany, zakosztował Słowianin owoc u drzewa świadomości złego i dobrego, — i poznał największe zło na świecie, — bo najprzeciwiejsze istocie i przeznaczeniu Ducha, — poznał *piekielną niewolę*. Najszczęśliwiej od Boga obdarzony, — dał się ludziom tak dalece upośledzić, że rodowa nazwa jego stała się samej niewoli mianem: (Sclavi n. p.). I przyszło do tego, że dziś, na całej ziemi przestrzeni, której tak niezmierny obszar ów Ród zalega, nie masz swojskiego zakątka, w którymby choć jeden z owych milionów swobodną mógł położyć głowę“ (str. 229).

Tak pisał Cieszkowski osmdziesiąt lat temu, przed zmartwychwstaniem Polski. I w niewoli naszej widział zaduszenie za niewolę Ludu Polskiego i za okrusieństwo Sądów Duchownych. Ale nasza niewola była dla wielkiego filozofa zapowiedzią naszego zmartwychwstania do wolności. „Bóg miłosierny, — powiada, — widzi ich (t. j. Polaków) lży dzisiejsze i ocenia obecne usiłowania, i przyjmuje niewinną ofiarę Ukrzyżowanego Narodu za braci i przez braci, — i zbawia ich w tej godzinie, bo czekał tylko na własne ich upamiętanie, na wielką Pokutę i Zadośćuczynienie“ (str. 230).

Cieszkowski w nieszczęściach Słowian, a zwłaszcza w upadku Polski, — widział „srogą, ale niedaremna naukę“: krwawe doświadczenie niewoli powinno nauczyć nas zapewnienia swoim i niesienia obcym swobody Ducha, wolności przekonani, zwłaszcza religijnych. Miał więc podstawę twier-

dzić, „że nadchodzi wiek Zespojenia i Zespolenia, — że ustąpi słowroga walka wszystkich przeciwko wszystkim, — że jak człowiek już dotąd być nie może człowiekowi *poddanym*, — tak i naród żaden już nie podniesie na pobratymca świętokradkiej ręki, ani *panowania nad nim nie zapagnie*... Bo już przekonała się ludzkość z własną szkodą, ale z tem niezłomniejszym pożytkiem, iż jak prawdziwa Wolność zawisa od Porządku, tak nawzajem prawdziwy Porządek zawisł od Wolności“ (str. 243, 233).

Tak więc cechy charakteru Szozepu Słowiańskiego: zamiłowanie solidarności, pokoju, równoprawienia wszystkich, sprawiedliwości, równości społecznej i wolności Ducha, jakie w kolei wieków widzimy u Słowian, wyjaśniły Cieszkowskiemu, dlaczego Szczep Słowiański powołany jest do szołowej roli w dziejach najbliższego jutra. Dały mu powód do apostrofy pod adresem Polski: „Wiedz o tem, że Naród, który nadmiar nieprawości, a na odkupienie politycznych grzechów świata, poniósł śmierć męczeńską, wstąpił do piekieł niewoli i przemógł jej wrota. A zmartwychwstając w chwale Ducha objawia ci, że *spełniły się czasy*, a z niemi twoja wybiła godzina; żeś już sam przebył twój Czyściec niewoli i że nadmiarem cierpienia zasłużyłeś sobie na to u Boga, abyś Erę wolności samemu światu zwiastował i Ludzkości do Raju swobody przewodniczył“ (str. 230). Co równoznaczne jest z Mickiewiczowskim: „Mamy prawo twierdzić, że Naród, który najwięcej ucierpiał od reakcji starego porządku rzeczy, Naród najbardziej uciesniony przez władze, które opierają się na przeszłości, Naród Polski, był przygotowany do otrzymania wysokich objawień“ (Les Slaves str. 12). Czyli zasłużył na wybraństwo do prowadzenia innych ku wielkiemu jutru.

Przerwany lot mjr. Karpińskiego

Lotnik lekko ranny, samolot rozbity

Turystyczny lot mjr. Karpińskiego i inż. Rogalskiego z Warszawy do Melbourne w Australji, został przerwany w Parachauab (Dolny Siam) skutkiem kapotażu przy starcie. Samolot „Niebieski Ptak“ został rozbity, mjr. Karpiński lekko ranny, inż. Rogalski wyszedł z wypadku bez większych obrażeń.

Mjr. Karpiński leciał do Australji nie śpiesząc się, po kilka dni przebywał na lotniskach, poznając okolicę i wyczekując na najlepsze meldunki meteorologiczne. Po dotarciu do Bangkoku nad zatoką Siamską, ulewy przerwały lot na 2 dni. Spodziewając się, że dalej na południu, w Singapore pogoda będzie lepsza, mjr. Karpiński wystartował mimo deszczu, pragnąc jednym skokiem przebyć ponad 1000 km.

Niestety, skutkiem napetkania po drodze fali silnej ulewnej mjr. Karpiński musiał wylądować w miejscowości Parachuab, o 470 klm. na południe od Bangkoku. Po wypogodzeniu się postanowił lecieć dalej, próba startu na rozmokłym lotnisku skończyła się kapotażem. Koła ugrzęzły w rozmo- kłej glebie i samolot zarył się śmigłą w ziemię, peczem przewrócił się na płocy. Według nadesz- łych dotychczas wiadomości śmigła i podwozie są złamane, prawdopodobnie również i podłużnice skrzydeł.

Mjr. Karpiński doniósł o wypadku władzom lotniczym w Warszawie. O ile okaże się, że pod- dłużnice skrzydeł są silnie uszkodzone, lot będzie musiał być przerwany na kilkanaście dni.

Wypadek mjr. Karpińskiego zdarzył się na o- statnim azjatyckim etapie linii lotniczej, wiodącej z Europy do Australji. W Singapurze jest ostatnie lotnisko azjatyckie, a dalej leca samoloty już nad pomostem wysp Sundajskich. Mjr. Karpiński prze- był około 2/3 całej trasy do Australji.

Dekret o obniżce komornego i specjalny podatek od wynagrodzeń

Rada ministrów pod przewodnictwem p. pra- mjera Kościakowskiego uschwaliła projekty dekret- ów Prezydenta Rzeczypospolitej, zapoczątkowu- jących podjętą przez rząd akcją zrównoważenia budżetu państwowego i utorowania drogi dla oży- wienia życia gospodarczego kraju.

Pierwszy z tych dekretów wprowadza specja- lny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych z fun- duszów publicznych.

Dekret ten posiada znaczenie zasadnicze, daje bowiem natychmiastowy efekt w postaci poważne- go zmniejszenia deficytu.

Pozostały deficyt — zgodnie z zamierzeniami rządu — zlikwidowany będzie w drodze zwiększe- nia wpływów z podatku dochodowego, (które to zwiększenie nie obciążą już oczywiście dodatkowo pracowników publicznych) oraz przez oszczędności i kompresje w wydatkach państwa.

Specjalny podatek od wynagrodzeń pobierany będzie drogą potrącenia przy wypłacie poborów według następującej skali progresywnej:

Wynagrodzenia	Stopa podatku
do zł. 100 —	—
od zł. 101 — 150	7 proc.
od zł. 151 — 200	9 proc.
od zł. 201 — 250	10 proc.
od zł. 251 — 500	11 proc.
od zł. 501 — 1000	14 proc.
od zł. 1001 — 2000	17 proc.
powyżej zł. 2000	25 proc.

Jednocześnie z pod ustawy o ochronie lokato-

rów zostaną wyjęte mieszkania, złożone z 6 poko- jów i większe, lokale przemysłowe i handlowe z wyjątkiem drobnych wymienionych wyżej kate- gorji oraz mieszkania mniejsze, które powstaną z przebudowy mieszkań większych.

Ochrona lokatorów wygasać będzie również w stosunku do mieszkań, które po dniu 31 grud- nia 1937 r. a więc za dwa lata będą zmieniać lo- katora.

Projekt ten, regulując całokształt problemu o- podatowania lokali, postanawia m. in. że podat- kowi od lokali nie będą podlegać lokale mieszkal- ne jedno i dwuizbowe, oraz zajmowane przez bez- robotnych i lokale trzyizbowe, o ile właściciel ta- kiego trzyizbowego mieszkania nie ma sublokato- rów. Faktyczna zniżka komornego dla mieszkań jedno i dwuizbowych wynosić będzie ponad 20 pro- cent. Ulga ta dotyczyć będzie ponad milion 100 ty- sięcy rodzin.

Idąc konsekwentnie w kierunku odciążenia go- rzej uposażonych warstw społeczeństwa, projekt dekretu umarza również zaległości w podatku od lokali, przypadające za czas do pierwszego stycz- nia 1936 r. od jedno i dwuizbowych lokali miesz- kalnych.

Dekret o zmianie ustawy o ochronie lokatorów obniża podstawowe komorne mieszkań i lokali, pod- legających ustawie o ochronie lokatorów.

Obniżka ta wynosić będzie 15 proc. dla mieszk- kań, złożonych z 1-go lub 2-ch pokoiów (z kuch- nią) i 10 proc. dla mieszkań większych oraz lokali mniejszych firm przemysłowych i handlowych, a mianowicie tych, które zalazone zostały w roku bież. do 7-ej i 8-ej kategorji przemysłowej lub 3 i 4-ej kategorji handlowej.

Przymusowa zniżka cen?

Rząd intensywnie bada wszystkie gałęzie przemysłu Węgiel, cukier i manufaktura dostosować się ma do zredukowanych i obciążonych pensyj urzędniczych

Jak się dowiadujemy z mlarodajnego źródła, na terenie ministerstwa przemysłu i handlu podjęte zostały energiczne badania w zakresie możliwości obniżenia cen wszystkich niemal wyrobów prze- mysłowych, nie objętych badaniami specjalnej an- ketowej komisji między ministerjalnej, na czele której stoi p. dyr. Martin.

Jak wiadomo komisja ta bada specjalnie sytuac- ję w sześciu najważniejszych gałęziach przemy- słu, między innymi w przemyśle węglowym, w cuk- rownictwie, we włókiennictwie.

Badania te zamierzają do przeprowadzenia ob- niżki cen wszystkich tych wyrobów i dostosowa- nia ich do zredukowanych pensji urzędniczych.

Niezależnie od tego ministerstwo przemysłu i

handlu przeprowadza we własnym zakresie specjalne badania co do możliwości obniżenia cen pozostałych wyrobów przemysłowych.

Po przeprowadzeniu odpowiednich badań, ministerstwo przemysłu i handlu podejmie rozmowy z miarodajnymi przedstawicielami danych gałęzi produkcji, mające na celu doprowadzenie w szybkim tempie do dobrowolnej obniżki cen naszych wyrobów przemysłowych.

Gdyby pertraktacje te z pewnymi gałęziami produkcji nie doprowadziły do pożądanych rezultatów — obniżka cen byłaby przeprowadzona w sposób przymusowy.

Zajścia antyżydowskie w stolicy

Grupa studentów — endeków wdarła się do uniwersytetu i politechniki i pobiła znajdujących się na wykładach studentów żydowskich

W sobotę d. 9 b. m. w Warszawie miały miejsce zajścia antyżydowskie.

O godz. 10 rano duża grupa studentów endeków, wdarła się na podwórze gmachu uniwersyteckiego, gdzie urządziła wlec.

Na wiecu tym przyjęto rezolucje antysanacyjne i antyżydowskie.

Następnie studenci w liczbie 500 wdarli się na salę wykładową wydziału prawnego i pobili kilku studentów żydowskich.

Inna grupa studentów politechniki udała się po wiecu na miasto, gdzie zaczęła wybijać szyby w sklepach żydowskich i bić napotkanych żydów.

Ta sama grupa udała się następnie do politechniki, wtargnęła na sale wykładowe i przystąpiła do bicia znajdujących się tam studentów żydów.

Rektor politechniki wezwał studentów żydowskich do opuszczenia sal wykładowych, ci jednak oświadczyli, że nie wyjdą, wobec czego o godz. 2,40 pop. do gmachu politechniki wkroczyła policja. Kilkunastu sprawców zajęć aresztowano.

PRZEGLĄD POLITYCZNY

WOJNA

Sztandar włoski powiewa na Makalle

Dn. 9 b. m. wojska włoskie wkroczyły do Makalle. Abisyńczycy nie stawiali poważniejszego oporu. Kolumny włoskie dokonały ruchu okrążającego, przedostając się do Antalo, położonego o 40 km. na południe od Makalle.

Prawdopodobnie wojska abisyńskie przeciwstawią się dalszemu posuwaniu Włochów, dopiero przy Amba Alaghi, odległej o 50 km. od Makalle na drodze do Dessie, gdzie obecnie mają znajdować się bardzo poważne siły abisyńskie.

Ras Gugsy został mianowany gubernatorem Makalle. Wojska Gugsy zajęły zamek Negusa Dona.

Minister prasy i propagandy ogłasza następujący komunikat nr. 40: Generał de Bono telegrafuje: Sztandar włoski wycofany z Makalle w d. 22 stycznia 1896 r. ponownie powiewa nad tym fortem od godziny 9 rano 8 listopada 1835 r. dzięki wspólnej akcji oddziałów włoskich i tubylczych.

Abisyńczycy przejdą do ofensywy na południu

Według informacji z Harraru, wojska abisyńskie koncentrują się w trzech kierunkach. Z koncentracji tej wnosić należy, że w najbliższym czasie Abisyńczycy przejdą do ofensywy w Ogadenie.

40.000 wojowników podąża wzdłuż rzeki Dżuka w kierunku Dolo, druga armja idzie do Ogadenu, a trzecia, licząca 30.000 ludzi, gromadzi się około Dire-Daua.

Negus stosuje taktykę wyczekiwania

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Asmary, że tamtejsze koła włoskie sądzą, iż wobec zajęcia przez Włochów całej Abisynji północnej, Dankalji i Ogadenu, Negus pragnie wyczekać, aż sankcje zaczyną oddziaływać pod względem wojskowym i politycznym, by wydać Włochom walną bitwę. Otrzymano wiadomości, że znaczne siły abisyńskie koncentrują się w silnie umocnionym rejonie Amba Alaghi. Zwiady lotnicze wiadomości tych nie potwierdziły. Przepuszczają, że Negus będzie usiłował utrzymać rejon Harraru, resztę zaś będzie koncentrował na południowym brzegu rzeki Setit, aby przeszkodzić sforsowaniu rzeki Takaze przez stojące na północnym brzegu oddziały gen. Maraviglia.

Według wiadomości ze źródeł nieurzędowych, wojska abisyńskie cofnęły się pośpiesznie na frontach północnym i południowym. Wojska włoskie zajęły podobno Antalo, na południe od Makalle, zaś przednie strażnice kawaleryjskie znajdują się jakoby na północ od Dagahbur i zacierają ku Dżidziga.

Negus będzie zdetronizowany

Denoszą z Addis-Abeby, że wiadomość o zajęciu Makalle wywołała przygnębiające wrażenie w politycznych i dworskich sferach Abisynji, wzmagając fale nlechęci i oskarżeń przeciwko negusowi.

Naczelnicy różnych szczepli, dawni żołnierze

Menelika oraz cała partja narodowa, zarzucają cesarzowi tchórzostwo z powodu stosowanej taktyki defenzywnej, która oddaje w ręce nieprzyjaciela najważniejsze obszary Abisynji.

Zaraz po nadejściu wiadomości o upadku Makalle w pałacu głowy kościoła koptyjskiego zebrała się rada państwa, w której wzięli udział przebywający w stolicy naczelnicy prowincji Szoa i Godzam. Przybył również wygnany przez cesarza i skazany na więzienie ras Imru, który na poprzedniej radzie popadł w niefaszę.

Po burzliwych obradach uchwalono przesłać Negusowi ultimatum, grożące detronizacją, jeśli w ciągu dwóch tygodni nie rozpocznie na froncie północnym kontr-ofensywy i nie wypędzi Włochów z prowincji Tigre, odbierając im Makallę, Aduę i święte miasto Aksum.

Podobno uchwała rady państwa oddziaływała przynębiająco na Negusa, który z każdym dniem traci zwolenników. Cesarz zdecydował się w dniach najbliższych wyjechać do Dessie, gdzie prawdopodobnie przystąpi do zorganizowania wielkiej kontrofensywy przeciwko północnej armji włoskiej.

Źródła angielskie zarówno, jak francuskie donoszą, że w okolicach Makalle trapią Włochów silne oddziały partyzanckie, na których czele stoi księżniczka abisyńska Waziro.

Oddziały księżniczki nocami schodzą ze szczytów gór i atakują Włochów na białą broń. Księżniczka Waziro w stroju męskim bierze osobiście udział w walkach, zna ona każdą ścieżkę i każdą skałę w górach prowincji Tigre. Pod rozkazami jej znajduje się wiele młodzieży tigrejskiej, która złożyła przysięgę, że nie powróci do ognisk domowych póki choć jeden Włoch znajdować się będzie na ziemi abisyńskiej. Mąż księżniczki Waziro znajduje się w głównej kwaterze Dessie.

W zachodniej części frontu północnego nad rzeką Setit, według informacji francuskich i angielskich, obie strony rozwijają operacje, o których bliższych szeregów brak.

Protokół uchwał

I-go Zjazdu Okręgowego Zarządów Parafij Marjawickich

OKRĘGU PODLASKIEGO

w Cegłowie (pow. Mińsko-Mazowieckiego)

dn. 22. IX. 1935 roku

Dnia 22 września 1935 r. w Cegłowie, w sali zebrań Cegłowskiej parafii marjawickiej, powiatu Mińsko-Mazowieckiego, odbyło się pierwsze ogólne zebranie Zarządów parafii marjawickich Okręgu Podlaskiego,wołane w myśl postanowień Synodu Staro-Katolickiego Kościoła Marjawitów przez Biskupa Okręgu Podlaskiego—ks. Wawrzyńca Franciszka Rostworowskiego. Otworzył i zagał Zebranie Ks. Bp. Rostworowski o godzinie 2 m. 15 po południu. W przemówieniu swem przedewszystkiem powitał Naczelnego Biskupa naszego Kościoła Ks. Klemensa Filipa Feldmana, dziękując za łaskawe przybycie na ten Zjazd Zarządów parafjalnych, a uczestników Zebrania zachęcał, aby się szczerze wypowiedzieli w sprawach parafjalnych, bo wtedy obrady Zjazdu będą owocne. Wreszcie prosił Naczelnego Biskupa, by wyjaśnił zebrany, jaki jest cel niniejszego Zebrania, i raczył przewodniczyć Zebraniu, co było życzeniem wszystkich obecnych, jak to niebawem stwierdzono.

Na sekretarzy Zjazdu wybrano jednogłośnie miejscowego proboszcza ks. Władysława Tadeusza

Bucholca i Felksa Skwłocińskiego.

Zarządzono sprawdzenie obecności przybyłych przedstawicieli parafii, i okazało się, że obecni byli na Zebraniu:

1) Z parafii Cegłów: Prezes Zarządu Ks. Władysław Tadeusz Buchole i członkowie: Władysław Podobas, Franciszek Kociszewski i Franciszek Zieliński.

2) Par. (Piaseczno) Kiezkowskiej: (oprócz prezesa ks. Bucholea) członkowie: Antoni Jurkowski i Feliks Mućko.

3) Par. Siennickiej: (prezes ks. Buchole) Józef Duszczyk członek zarządu,

4) Par. Mińsk-Mazowiecki: (prezes ks. Buchole) i członkowie zarządu: Ignacy Żołędowski, Franciszek Karpiński i Jan Konowrocki.

5) Par. Wiśniew: ks. Biskup Rostworowski — prezes i członek zarządu Jan Ołdak, Paweł Rybiński i Stanisław Kopeć.

6) Par. Grębkowskiej (Żarnówka): prezes ks. Franciszek M. Anioł Miazga i członkowie zarządu: Jan Nowak i Józef Plewka.

7) Par. Żeliszew: prezes ks. Romuald Szczepan Zasadziński i członkowie zarządu Franciszek Kurkus i Józef Rybak

8) Par. Ozerwonka: ks. Fr. Miazga prezes

9) Par. Kaluszyn

10) Par. Jakóbowskiej

prezes: ks. Bp. Rostworowski

11) Par. Skurzeckiej (Stany-Dąbrówka): ks. Zasadziński prezes.

Następnie zabrał głos ks. W. T. Bucholec, witając Naczelnego Biskupa M. Filipa Feldmana i wszystkich uczestników Zjazdu, na który zjechali się i przybyli dość licznie inni jeszcze przedstawiciele różnych parafii i miejscowi parafianie, i prosił ich, aby poważnie zastanowili się nad sprawami, które będą przedmiotem obrad, bo chodzi o przygotowanie projektu ustaw parafjalnych i w ogóle o organizację życia i zarządu naszych parafii. Potem przeczytał list proboszcza z Leszna do Zjazdu Zarządów parafjalnych, a następnie, stosownie do zarządzenia Przewodniczącego oznajmił, że przedmiotem obrad Zjazdu będzie kwestja: Jaki statut byłby najlepszy dla naszego Kościoła i jaka powinna być ustawa parafjalna.

W odpowiedzi na prośbę Biskupa Okręgowego Ks. Rostworowskiego Naczelnny Biskup wyjaśnił, że celem Zjazdów Okręgowych jest woiagnięcie członków Zarządu do pracy nad uporządkowaniem i rozwojem życia parafjalnego i uzgodnieniem życia społecznego z życiem religijnem w parafjach. Dalej wyjaśniał Naczelnny Biskup, że skoro zasada w ustroju naszych parafii i Kościoła podług postanowienia naszej Założycielki jest to, że źródłem władzy w naszych parafjach i Kościele ma być lud, który wybiera zarząd i proboszcza, kapłani zaś stanowią Kapitułę Generalną, która wybiera Zwierzchność Kościelną, zatem ustrój Kościoła naszego musi być demokratyczny. Wobec tego lud nasz powinien skorzystać ze swych uprawnień i zadbać o zorganizowanie i uperządkowanie, a następnie i o rozwój naszego Kościoła. Dotąd było to przez lud zaniedbane. Ale obecnie czas jest, aby lud się zajął tą sprawą, i chwila ku temu przy rozpoczęciu reformy naszej najodpowiedniejsza. Wykonać to powinni członkowie zarządów parafjalnych, i dlatego trzeba, aby zebrania parafjalne dokonały wyborów odpowiednich do tego zadania członków zarządu, z których jeden powinien być sekretarzem, a drugi skarbnikiem przy prezesie-proboszczu swoim. Zarządy powinny zadbać o to,

aby zebrania częściej, a najmniej raz do roku się odbywały. Na zebraniach tych zarządy powinny zdawać sprawozdanie ze swej działalności, a zwłaszcza rachunkowe. Okręgowe zaś Zjazdy Zarządów będą miały na celu pobudzać się wzajemnie do takiej pracy, obmyślać odpowiednie ku temu metody i takowe udoskonalać. Dlatego też jest rzeczą ciekawą i trzeba, aby się lud wypowiedział, co uważa za dobre i potrzebne w naszym życiu parafjalnem i kościelnem. Musi bowiem być między naszym duchowieństwem a ludem współżycie i współpraca. Ponieważ życie wykazało, że w ustawie naszej parafjalnej, pomimo że jest prawdziwie demokratyczna, są jednak braki i nie odpowiada ona dzisiejszym potrzebom i ustrojowi naszego Kościoła, więc trzeba tę ustawę poprawić i uzupełnić, nie zmieniając jej ducha. Trzeba na zebraniach parafjalnych czytać ustawę parafjalną, aby lud ją poznał i sam wypowiedział swoje zdanie o potrzebnych poprawkach i uzupełnieniach, aby było wiadomem, jak się na eo zapatruje i jakie są jego życzenia. Ks. Stanisław Alfons Jałosiński, wikariusz z Wiśniewa, zauważył, że należałoby wybrać po parafjach odpowiednie ku temu komitety, mające na celu zaprojektowanie tych poprawek i uzupełnień ustawy parafjalnej. Nadto Brat Franciszek Zieliński zauważył, że byłoby pożądanem, aby w celu pomagania Zarządowi parafji w jego pracy wybraną była w każdej parafji Rada parafjalna, składająca się z przedstawicieli poszczególnych wiosek, w skład parafji wchodzących.

C. d. n.

Perskie opowieści ludowe

Lew, wilk i lis złowili wspólnie jelenia, kora i zająca. Po skończonem polowaniu lew zapytał:

— Jak mamy podzielić zdobycz? Mów ty wilku.

Wilk rzekł:

— Ma się rozumieć, że tobie należy się jeleni, mnie kora, a lisowi zając.

Lew zabił wilka uderzeniem łapy.

— Powiedz teraz ty, lisie, jak trzeba podzielić zdobycz?

Lis uśmiechnął się i rzekł:

— Następujący podział będzie najsprawiedliwszym: zając będzie stanowił twoje śniadanie kora — obiad, a jeleni — jeleni — wieczerzę.

Mądry jesteś, lisie. Kto był twoim nauczycielem?

— Otc wilk, którego rozszarpałeś.

Rewja.